

JAK DOJŚĆ DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ W POLSKIM ROLNICTWIE

aktualna perspektywa

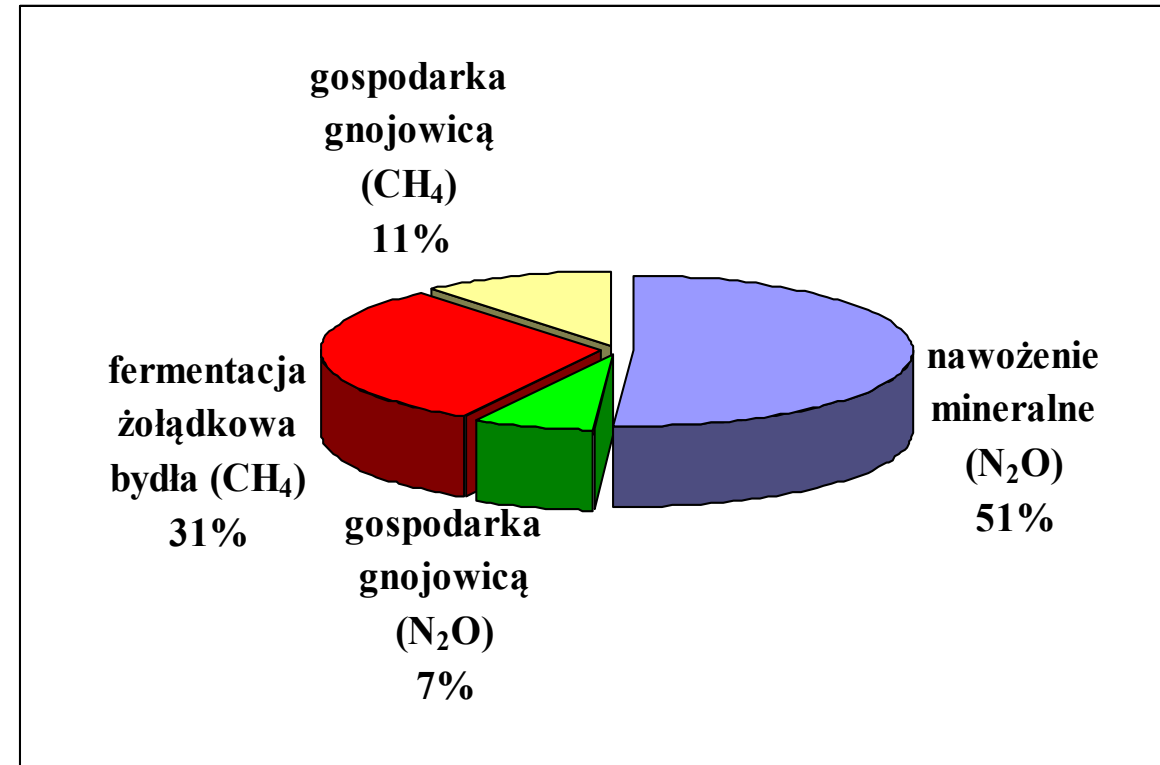
Grunty rolne zajmują około 62% powierzchni Polski:

- 71% terenów rolnych zajmują grunty orne (13,6 mln ha),
- 20% trwałe użytki zielone (łąki i pastwiska trwałe).

Teoretycznie 1,4 mln gospodarstw, ale.....

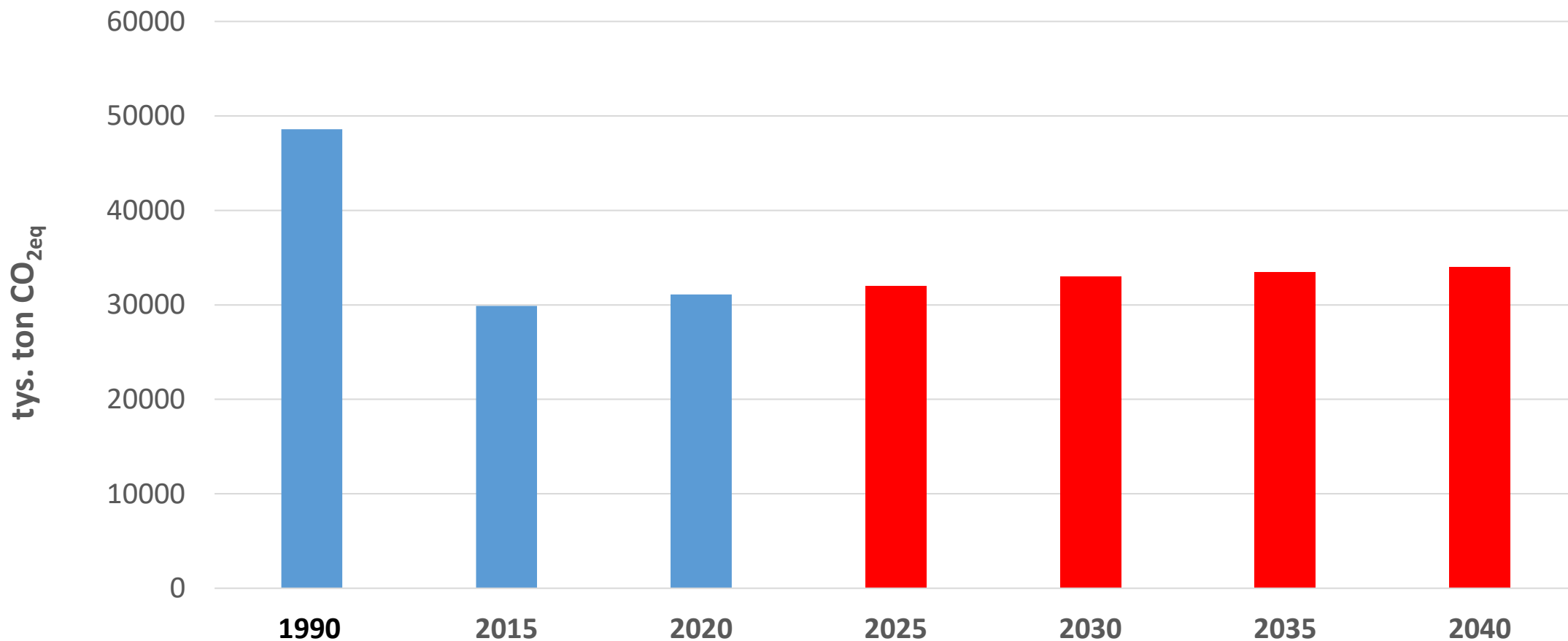
Rosnąca specjalizacja .....

Rosnący wpływ skutków zmiany klimatu .....

źródło: Dane KOBIZE

aktualna perspektywa i prognoza

aktualna perspektywa

Podstawowe dylematy:

- emisja o charakterze procesowym w rolnictwie;
- wielka liczba podmiotów, które muszą wdrażać działania (i powinny być kontrolowane) i od działań których zależy ich efekt;
- ochrona klimatu, a inne rodzaje usług ekosystemowych;
- trwałość pochłaniania.

aktualna perspektywa

Proponowane metody (produkcja zwierzęca):

METODA	KOSZT
Żywieniowe dodatki enzymatyczne	Niski
Inne metody żywieniowe	Średni
Przykrywanie miejsc przechowywania nawozów naturalnych	Niski
Pastwiskowanie zoptymalizowane	Niski
Produkcja biogazu	Średni
Odzysk i spalanie metanu z obór	Wysoki

aktualna perspektywa

Proponowane metody (produkcja roślinna):

METODA	KOSZT
Inhibitory nitryfikacji	Wysoki
Uprawa konserwująca z pozostawieniem na polu resztek poźniwnych, uprawa bezorkowa	Niski
Sekwestracja pod trwałymi użytkami zielonymi	Niski
Uprawy rolno – leśne	Średni
Zarządzanie glebami organicznymi	Niski/średni
Racjonalizacja nawożenia azotowego	Niski / wysoki

aktualna perspektywa

Potencjał:

Hodowla: **9 030 010** Mg CO_{2eq} w 2050 roku (głównie żywienie - emisji NH₄).

Uprawa: **28 200 130** Mg CO_{2eq} w 2050 roku (przede wszystkim pochłanianie).

Zgodnie z szacunkami WWF Polska oznacza to, że emisja z rolnictwa będzie wynosić ok. 5 – 6 mln ton Mg CO_{2eq}

aktualna perspektywa

Dodatkowe możliwości:

- Redukcja diety mięsnej (i w konsekwencji również wielkości hodowli – zwłaszcza w odniesieniu do przeżuwaczy).
- Ograniczenie wielkości marnotrawstwa żywności (obecnie oceniane na ok. 9 mln. Mg/rok = 16 mln Mg CO_{2eq}).
- Ale także wiele metod drobniejszych działań (motylkowe, międzyplony...).

aktualna perspektywa

Problemy i niewiadome:

- Wpływ irygacji na ślad węglowy upraw;
- Wzrost temperatury na mineralizację węgla;
- Trwałość wzrostu zawartości węgla w glebie;
- Problem emisji z gleb organicznych.

Rekomendacje

Kluczowe rekomendacje dla Polski

- Edukacja klimatyczna dla rolników.
- Program badawczy w rolnictwie.
- Krzywa kosztowa dostępnych metod.
- Neutralność jako cel polityki rolnej.

Rekomendacje dot. polityki rolnej

- Uznanie ochrony klimatu za usługę ekosystemową;
- Włączenie działań na rzecz ochrony klimatu do programów rolno – środowiskowo – klimatycznych. Zachęty, a nie tylko zwrot utraconych korzyści;
- Wprowadzenie oznaczenia śladu węglowego produktów spożywczych;
- Wsparcie dla współużytkowania maszyn roboczych;
- Ochrona i odtworzenie gleb organicznych.

Kwestie wrażliwe

- Wiele programów ochrony klimatu w rolnictwie nie przynosi dodatkowego dochodu rolnikom/właścicielom lasów. Konieczność kompensowania dodatkowych kosztów/utruty dochodów;
- Wzmocnienie doradztwa rolniczego, służb weterynaryjnych i inspekcji ochrony roślin;
- Promocja właściwych praktyk – w uprawie, hodowli zwierząt.

Finansowanie

- zapewnienie, że 40% WPR będzie szło na działania proklimatyczne (tak jak proponuje to teraz KE);
- nowe płatności (?) za magazynowanie węgla (np. jako czasowe uzupełnienie problemu dokonania redukcji emisji przez przemysł i inne sektory);
- Rolnictwo w ETS ??????

©

®

WWF

together possible™